

С. В. Сухар
магістр спеціальності «Соціальна робота»
ФПСР ОНУ імені І. І. Мечникова
Науковий керівник:
кандидат історичних наук, доцент,
в.о.завідуюча кафедри «Соціальної роботи»
С. В. Гладченко

РОЛЬ ЧОЛОВІКА В ЖИТТІ ЖІНКИ В ПРЕНАТАЛЬНИЙ ТА ПОСТНАТАЛЬНИЙ ПЕРІОДИ

Мета - з'ясувати роль чоловіка в житті жінки в пренатальний і постнатальний періоди та важливість впливу участі чоловіка в ці особливі періоди на розвиток його життєвої зрілості. Розглянути біологічні особливості людей на гормональному рівні та їх здатність об'єднуватися в пари для щасливого, здорового і успішного розвитку роду людського.

Задачі: досліджуючи вибрану тему хочу розглянути як створення сімейного союзу впливає на життєву зрілість,

благополуччя і здоров'я нащадків. Що таке сексуальна атракція і її переваги в формуванні сімейного союзу.

Формально вважати людину зрілим прийнято в 18 років. У цьому віці призивають в армію, настає повна відповідальність за порушення закону і в цьому віці чоловіки і жінки отримують право офіційно створити сім'ю. Але статевая зрілість не означає зрілості життєвої. Зрозуміло, що справжня життєва зрілість приходить пізніше, частіше після завершення освіти і набуття матеріальної незалежності від батьків. По-справжньому дорослими людей роблять діти, причому жінок раніше, ніж чоловіків, яким потрібно ще усвідомити батьківство і прийняти батьківські ролі. Початок життєвої і сексуальної зрілості на індивідуальному рівні визначається віком стабілізації сексуальної активності, що можливо простежити тільки в тривалому спільному проживанні партнерів, при якому перехід від ексцесивного або умовно-ексцесивного ритму сексуальної активності до умовно-фізіологічного, визначається з точністю до півроку [1, с.158]. Оскільки в тривалому партнерстві немає сенсу напружуватися або стримувати себе в статевої активності. На цьому фоні можливі періоди її спаду або підйому в залежності від ритмічності біологічних циклів.

Умовно-фізіологічний ритм (УФР), який приймають за умовну фізіологічну норму, це ритм статевої активності, при якому чоловік здійснює в середньому 2-3 повноцінних статевих акти в тиждень протягом тривалого періоду життя. В середньому чоловіки переходять на такий ритм в 33-35-річному віці і зберігають його протягом 15-20 років (так звана смуга УФР). У сексологічній практиці вік входження в смугу УФР визначається тільки для чоловіків, які перебували у шлюбі, оскільки вважається, що в подружній парі ритм статевого життя задається в основному сексуальною активністю чоловіків і зазвичай збігається з його фізіологічними потребами [2].

Благополучні відносини з партнером є одним з умов міцного сімейного союзу, а моногамний шлюб еволюційно вигідний чоловікам. На підтвердження цієї гіпотези британські

вчені виявили, що одношлюбність має ряд переваг перед багатоженством. Зокрема, моногамні чоловіки мали більше дітей, а самі здорові діти народжувалися у тих, хто прожив разом не менше 5 років, не зраджуючи один одного. Також результати численних досліджень говорять, що найбільш важливими факторами успіху в сімейному союзі є: інтелект, рівень освіти, матеріальна забезпеченість, стан здоров'я, психологічне благополуччя взаємин та вік подружжя.

Міцний зв'язок між подружжям і відчуття щастя в перші роки шлюбу базуються на так званих «гормонах щастя», які виробляються гіпофізом і надають відчуття радості. У 1976 році доктор Хьюз відкрив речовину енкефалінів, що по-грецьки означає «з мозку», а професор Чо Хао Лі отримав ендорфін (внутрішній морфін). Останній виявився в 50 разів сильніший за морфій [3]. «Гормони щастя» є внутрішніми чинниками підсилення, дають людині можливість отримати задоволення від скоєння справи, досягнення успіху або просто відчуття радості. Схожі субстанції виробляються мозком на висоті любовних переживань і під час статевого акту. Регулярна нейрохімічна стимуляція викликає свого роду залежність, в якій бере участь допамін, що виробляється мозковою системою «заохочення», а також окситоцин і вазопресин, що викликають почуття довіри і прихильності. Дослідження останніх десятиліть М. Любовіц, Е. Уолш, Х. Фішер, Г. Рогман, А. Теодоріду, Л. Вінсан, М. Флорес і багато ін. показали, що сексуальна атракція (від англ. Attraction тяжіння) залежить перш всього від нейрохімічних процесів, які зумовлюють виникнення, підтримку або згасання цього феномена по засобам роботи МЕНГ (мозок, ендорфіни, нейромедіатори і гормони). Основні періоди сексуальної атракції:

- I. Виникнення потягу, поява пристрасної закоханості, прагнення один до одного.
- II. Власне закоханість, або захоплення, ейфорія від дотику, погляду, голосу коханої людини.

III. Певна прихильність, при якій партнери тягнуться один до одного і не уявляють роздільного існування.

IV. Підтримка сексуальних відносин в тривалому зв'язку з гамою почуттів і подій, що характеризують різні види атракції (єднання, спорідненість, причетність, дружба і ін.). Або зміна характеру любовних відносин, перетворення їх в звичку з втратою і згасанням любові.

На жаль, усічена версія цих наукових відкриттів обволокла недостовірної павутиною обивателя так, що з кінця 20 століття молодь часто перестала вірити в тривалу любов, подружжя обґрунтовують «нейрохімічними висновками» поспішність розпаду сім'ї. Цей «міф про швидкоплинність любові» викликає величезні сумніви в зв'язку з неоднозначністю оцінки тривалості сексуальної атракції за періодами її існування [4]. Професор антропології університету Рутгерс Хелен Фішер протягом 30 років проводила дослідження природи і хімії любові. Вони показали, що різні її стадії (романтична любов і тривала прихильність) за нейрологічної і біохімічними ознаками відрізняються один від одного. Так, почуття закоханості пов'язане з андрогенами і естрогенами, стійкі любовні відносини - з допаміном, норадреналіном і серотоніном, а відчуття прив'язаності - з окситоцином і вазопресином. Коли робота мозку нормалізується і він повертається до свого звичайного ритму, гормони припиняють стимулювати емоційну залежність партнерів один від одного. У цей момент особливого значення починає грати гормон окситоцин. Він немов допомагає парі подолати кризовий момент, що виникає у відносинах. Окситоцин стимулює імунну систему, уповільнює серцебиття, розслаблює м'язи, викликає глибинне відчуття єднання і прихильності. Гормон окситоцин робить людину привабливою і викликає довіру. Цей гормон активно виробляється у матері в пренатальний, родовий і постнатальний періоди і є одним з речовин, які стимулюють взаємну довіру і симпатію матері і дитини. На думку Фішер знання того, що інформація, записана в генах сучасної людини, впливає на почуття і поведінку за

допомогою гормонів, не применшує щастя, яке люди відчують, перебуваючи поруч з коханою людиною, і бажання зберегти і продовжити відносини з ним. Навпаки, ці знання дають можливість міркувати інакше: залежність закінчилася - є час подумати про розвиток наших відносин [1, с.168; 5].

Представлені наукові факти говорять нам, що сім'я оптимальна умова для фізіологічного і емоційного благополуччя. Важливість ролі чоловіка поруч з жінкою в такий емоційно уразливий період, як пренатальний і постнатальні періоди життєво необхідний для біологічно здорового виживання виду. Саме в цей період бере початок життєва зрілість, яка формується в умовах взаємного бажання брати участь в життях один одного. Сама природа на гормональному рівні створила всі необхідні умови для щастя, здоров'я і успішного розвитку людини. Володіючи сьогодні науково доведеною інформацією, ми маємо в руках потужний інструмент знань для якісного і здорового життя. У нас є можливість усвідомлено створювати щасливі сімейні союзи. Які будуються на взаємній довірі, єднанні і симпатії, від самого початку даровані прихильністю природи.

Емоційне благополуччя жінки, особливо, під час пренатального і постнатального періоду запорука здоров'я і благополуччя дитини. Не дивлячись на те, що чоловікові фізично не дано відчувати, що відбувається з жінкою, його допомогу і спільне проживання цього періоду особливо значимі і суттєві. Токсикоз, емоції, апетит, запаморочення, зміна тілесних відчуттів ... Звичайно ж, все це позначається на взаєминах в сім'ї. Спілкування з вагітною дружиною вимагає особливого розуміння, терпіння, і знання ситуації. Підтримувати любов, допомагати на побутовому рівні, докладати зусилля, намагатися зрозуміти те, що не можна пережити самому, зберегти сексуальну близькість, можливо в родині де вектор розвитку спрямований в бік життєвої зрілості і підкріплений природними ресурсами на гормональному рівні.

Дитинка, котра перебуває в материнській утробі живиться не тільки фізично, а також і інтелектуально і духовно. З цим

пов'язано особливе ставлення до жінки, яка виношує дитину, воно надає своєрідний виховний вплив на майбутню дитину.

Список використаної літератури

1. Агарков С. Т. Сексуальность от зачатия до смерти: онтогенез сексуальности / С. Т. Агарков, Е. А. Кащенко. – Москва: Издательские решения, 2015. – 292 с. 158; 168 – (Российское научное сексологическое общество).
2. Имелинский К. Сексология и сексопатология. Партнёрская норма/ К. Имелинский. – Москва: Медицина, 1986. – 424 с.
3. История эндорфинов [Электронный ресурс] — Москва: КЦ Криодинамика © 1986-2019 – Режим доступа: <http://kriodinamika.ru/stati/istorija-endorfinov> (дата звернення 24.03.2019).
4. Кащенко Е.А. Сексуальная аттракция [Электронный ресурс] — Москва: «Кащенко Евгений Августович» © 2012-2019 – Режим доступа: <http://kea-com.ru/seksualnaya-attrakciya/> (дата звернення 24.03.2019).
5. Любовь - скоротечный химический процесс, рассчитанный на три года. [Электронный ресурс] 27.09.2011 — Режим доступа: <https://leila-1503.livejournal.com/214904.html> (дата звернення 24.03.2019).